

سیستوسکوپی

سیستوسکوپی چیست ؟

سیستوسکوپی، ترکیبی از سیستو و اسکوپ، اسکوپ یعنی بررسی با دوربین و سیستو هم به معنای مثانه است. پس معنی لغوی این روش دیدن مثانه با دوربین می باشد. اورولوژیست‌ها از سیستوسکوپی برای تشخیص مشکلات دستگاه ادراری استفاده می‌کنند. سیستوسکوپ یک لوله نازک است که انتهایش یک دوربین و منبع نوری دارد. در طی سیستوسکوپی، پزشک این لوله را از طریق مجرای ادرار وارد مثانه می‌کند تا بتواند داخل مثانه شما را به تصویر بکشد. تصاویر بزرگ‌نمایی شده از دوربین روی صفحه‌ای نمایش داده می‌شوند که پزشک می‌تواند آنها را ببیند.

استاد مشاور : دکتر نجفی

گردآورنده : زهرا مهرجو

اعضای گروه : هانیه شعبانی ، یگانه مطلبی
زهرا قیطاسی

انواع مختلف سیستوسکوپی

دو نوع سیستوسکوپی وجود دارد:

سیستوسکوپی انعطاف پذیر:

در سیستوسکوپی انعطاف پذیر از سیستوسکوپ نازک (حدود عرض یک مداد) و خمیده استفاده می‌شود، و در حین انجام آن نیازی به بیهوشی ندارد.

سیستوسکوپی سفت و سخت:

در سیستوسکوپی سفت و سخت از سیستوسکوپ کمی پهن‌تر که خمیده نمی‌شود، استفاده می‌گردد، و تحت بی‌حسی موضعی یا بیهوشی انجام می‌شود. اگر هدف از انجام سیستوسکوپی معاینه و بررسی مثانه باشد، ممکن است سیستوسکوپی انعطاف پذیر انجام شود؛ اما اگر هدف درمان و بررسی مشکلات مثانه باشد سیستوسکوپی سفت و سخت انجام می‌شود.

چه کسانی به سیستم‌سکوپی نیاز دارند؟

متخصص اورولوژیست ممکن است سیستم‌سکوپی را در صورت تجربه موارد زیر توصیه کند:

مشکلات کنترل مثانه مانند احتباس ادرار (ناتوانی در تخلیه کامل مثانه) یا بی اختیاری (ناتوانی در کنترل جریان ادرار) درد به هنگام ادرار ادرار دردناک (دیسوریا) وجود خون در ادرار سنگ مثانه عفونت‌های مکرر دستگاه ادراری (UTIs) افراد با تومورهای سرطانی یا غیر سرطانی

سیستم‌سکوپی برای تشخیص چه بیماری‌هایی انجام می‌شود؟

بیماری‌هایی که با سیستم‌سکوپی تشخیص داده می‌شود عبارت‌اند از:

سنگ مثانه و التهاب مثانه بزرگ شدن پروستات (هیپرپلازی خوش‌خیم پروستات) سرطان مثانه یا سرطان مجرای ادرار مشکلات کنترل مثانه تنگی مجرای ادرار و فیستول ادرار تشخیص و نمونه برداری از تومورهای کوچک

چگونگی آماده شدن برای آزمایش سیستم‌سکوپی

قبل از اقدام به آزمایش سیستم‌سکوپی باید موارد زیر را به پزشک خود اطلاع بدهید:

در صورتی که به هر نوع دارو از جمله داروهای بیهوشی حساسیت دارید. در صورتی که مشکلات خونریزی دارید یا داروهای رقیق‌کننده خون از قبیل آسپرین و وارفارین (کومادین) مصرف می‌کنید. در صورتی که باردار هستید یا احتمال می‌دهید که باردار باشید.

بیهوشی مورد استفاده برای این آزمایش می‌تواند از نوع بی‌حسی موضعی، بی‌حسی نخاعی و یا بیهوشی عمومی باشد؛ بنابراین از پزشک خود پرسید که کدام روش برای شما بهتر است. دستورات پزشک در مورد زمان توقف غذا خوردن و نوشیدن مایعات را به طور دقیق رعایت کنید. زیرا در غیر این صورت ممکن است نوبت آزمایش سیستم‌سکوپی شما لغو شود.

اگر پزشک داروی خاصی را برای روز آزمایش شما تجویز کرده است، آن را فقط همراه با یک جرعه آب بخورید. مثانه خود را قبل از شروع آزمایش خالی کنید. ممکن است برای جلوگیری از عفونت مجرای ادرار که می‌تواند به علت این آزمایش در شما به وجود بیاید، یک داروی مناسب به شما داده شود.

مراقبت‌های بعد از عمل سیستم‌سکوپی

بعد از سیستم‌سکوپی، سوزش ادرار، خون در ادرار و درد خفیف، طبیعی است و با مصرف مایعات از بین خواهد رفت. بهتر است تا مدتی که سوزش ادرار ادامه دارد، فرد از مصرف غذاهای محرک مثانه خودداری کند. استفاده از لگن آب گرم، گذاشتن حوله مرطوب گرم در روی مجرا و قسمت خارجی دستگاه تناسلی و گرفتن دوش آب گرم نیز در کاهش درد و عوارض بعدی سیستم‌سکوپی مؤثر است. به علت دست‌کاری سیستم ادراری و شلی عضلات ناشی از تزریق داروهای بی‌حسی ممکن است فرد دچار اختلال در دفع ادرار شده و یا حتی دچار احتباس ادراری شود. معمولاً انجام این پروسه بدون نیاز به بیهوشی عمومی و با بی‌حسی موضعی بوده و بعد از پایان سیستم‌سکوپی بیمار از تخت بلند شده و لباس معمولی خود را پوشیده و پس از ۲-۱ ساعت تحت نظر بودن مرخص است. توصیه می‌شود یک نفر همراه داشته باشید. انجام سیستم‌سکوپی عادی معمولاً عارضه خاصی نداشته و فرد می‌تواند زندگی عادی خود را (پس از طی کردن مدت زمان تأثیر گذاری داروهای بیهوشی و برگشت کامل هوشیاری) ادامه دهد. در موارد نادر انجام سیستم‌سکوپی سبب عفونت مجاری ادراری و یا حتی عفونت بیضه‌ها نیز می‌شود. در صورت تب و لرز و یا ادامه مشکلات فوق و یا عدم رفع خونریزی و سوزش ادرار، پس از ۲ تا ۳ روز با پزشک خود تماس بگیرید.